

Lần đầu tiên phong Barack Obama làm Tổng Thống đã đi ra khỏi huy hoàng, hiếm có trong lịch sử Mỹ. Thời điểm đầu tiên đã bắt đầu từ Thứ bảy 17-1 khi Obama đi từ Chicago đến Thủ đô Washington bằng đường sắt. Sáng sớm Chủ nhật Obama xuất hiện trước khu tiền đình rộng lớn của tòa nhà Capitol (Quốc hội), nơi đây một số rất đông dân chúng đã tập tụ khuya để xem các buổi trình diễn ca nhạc trước đài Tổng thống niệm Abraham Lincoln. Qua ngày Thứ hai, ngày kỷ niệm Martin Luther King Jr, dân chúng tập tụ càng đông hơn. Hai danh nhân này tiêu biểu cho hai chương đường rất có ý nghĩa trong lịch sử nước Mỹ.

Tổng Thống Lincoln là người đã khởi thúc nên chiến Nam-Bắc Mỹ và giải phóng người nô lệ da đen giữa Thứ 19. Các sáng gia Mỹ ngày nay đã đưa Lincoln lên hàng đầu trong số các Tổng Thống vĩ đại nhất. Luther King người da đen, một nhân vật tranh đấu cho quyền công dân của người Mỹ da màu, đã bị ám sát năm 1968 ở Atlanta. Ngày nay dân Mỹ chọn ngày sinh của ông (19-1-1929) làm ngày quốc lễ, ngang hàng với hai vị Tổng Thống Washington và Lincoln. Lúc còn sinh thời Luther King đã nói rằng trong khoảng 40 năm nữa nước Mỹ sẽ có một Tổng Thống da đen. Ngày nay người ta thấy lời tiên đoán đó quá đúng. Obama chọn ngày 20-1, một ngày sau ngày Luther King, để làm lễ tiếp xúc tại Capitol. Barack Obama đã tuyên thệ, một tay đặt lên Cuốn Thánh kinh rất quý giá, di tích lịch sử năm xưa Abraham Lincoln đặt tay lên cuốn Thánh kinh này để tuyên thệ tiếp xúc Tổng Thống.

Trong đêm đầu tiên của ông, trước một đám đông hơn 1 triệu người đứng kín tiền đường rộng lớn của Capitol, Tổng Thống Obama nói trước Mỹ “phải chọn hy vọng hơn sợ hãi, đoàn kết và một tiêu thay vì tranh chấp và bất hòa” để vượt trên một cuộc khủng hoảng kinh tế tồi tệ nhất kể từ cuộc Đại Khủng hoảng năm xưa. Hàng chục triệu người dân Mỹ theo dõi buổi lễ trên màn hình truyền hình, với tiếng vỗ tay, nhẩy lên reo hò mừng rỡ. Các nước trên thế giới cũng mừng khác nhau, ít nhất có hơn 200 triệu người xem truyền hình trực tiếp. Các thế giới trở lên một niềm hy vọng khi thấy khuôn mặt mới của một nước Mỹ đang sẵn sàng thay đổi. Obama nói: “Với thế giới Hồi giáo, chúng tôi muốn tìm một con đường mới để cùng tiến lên, lấy quyền lợi chung, tôn trọng lẫn nhau làm căn bản”. Nhưng ông cũng thẳng tay cảnh cáo: “Với những người lãnh đạo đó không phải trên thế giới đang tìm cách reo rắc xung đột hoặc quy lợi cho Tây phương gây ra những căn bệnh xã hội của họ, tôi báo cho họ biết rằng: Dân của quý vị sẽ xét quý vị và những gì quý vị đã xây dựng, không phải và những gì quý vị đã phá hoại”.

Về chính trị nội bộ của Mỹ, Obama kêu gọi một cuộc đình chiến với tranh chấp chính trị ở Washington, chấm dứt “những sự kèn cựa nhún nhún, những lời hứa hẹn giở dãi, kêu ca trách móc, và những giáo điều đã cũ mèm, đó là những nguyên nhân từ lâu nay đã bóp nghẹt chế độ chính sách của chúng ta”. Ông nói rằng người dân Mỹ đều có vai trò của mình xây dựng lại đất nước bằng cách mang lại sinh khí mới cho các truyền thống hăng say làm việc, thành thật thẳng thắn, bao dung, trung thực và yêu nước. “Đầu tiên thì cho chúng ta lúc này là phải

Có một thời điểm mà tình thế trách nhiệm, mà người dân Mỹ đưa phải nhìn nhận chúng ta đưa có bên phải và chính chúng ta, và điểm nào chúng ta và thế giới, bên phải chúng ta tiếp nhận không phải vì sự miễn cưỡng của nhân, mà phải nên nó với một niềm hân hoan thành thật”.

Tình hoan hô tán thưởng của hàng ngàn người cũng vang lên như sấm sét. Riêng chúng tôi nhận thấy bầu không khí hoan lạc đó có một cái gì toát ra, không phải từ hình ảnh đám đông hay một cá nhân, kể cả một vị Tổng Thống đưa tiên là người Mỹ da màu. Cái toát ra đó còn ở trên cả hình hài hay động tác của con người. Đó là tình thế dân tộc. Đúng vậy, dân Mỹ không còn là đa số da trắng và các thiểu số da màu, dân Mỹ nói chung là dân tộc một nước. Tình thế dân tộc đó cần có một cột mốc và trên cột mốc vào sự công tác chân thành giữa hai chính đảng Dân Chủ và Cộng Hòa. Nếu không có sự đồng hành đồng lòng, mà một bên không bao giờ thành sự thật. Luther King đã từng nói một câu bất hủ: “Tôi có một giấc mơ”.

Tình cảnh làm sao, trên màn hình TV tôi theo dõi buổi lễ này đưa, vào phần cuối tôi thoáng thấy hình ảnh Al Gore, cựu phó viên Tổng Thống năm 2000 của đảng Dân Chủ chốt đảng gặp John McCain. Gore bèn quay lại bắt tay McCain, ôm lấy cổ nhau niềm nở. McCain là phó viên Tổng Thống của đảng Cộng Hòa năm 2008 đã thắng cử trước Barack Obama. Vậy hãy nhớ lại người thắng cuộc tranh cử Tổng Thống năm 2000 là George W. Bush. Sau đó TT Bush không bao giờ nhìn ông Gore chốt đảng nói gì đến bắt tay. Mãi đến năm 2005, trong một dịp vui họp các chính khách ở Vườn Hòng Bạch ốc, Bush tình cờ nhìn thấy Gore xa hàng cũng không tiến đến bắt tay. Cũng trên màn hình cuối buổi lễ tôn phong, tôi nhìn thấy Cựu TT Bill Clinton tiến lại gặp McCain và bắt tay vui vẻ hỏi thăm. Còn gì nữa không nhớ? Còn một chuyện đáng biết. Tôi thấy hai trước ngày tuyên thệ nhậm chức, Barack Obama đã chính thức mời John McCain đến dự tiệc, các nhân vật thân cận của cả hai bên cũng đưa với nhau và nên đảng tranh cử cũng có mặt. Tin báo chí cho biết hai ông đã bàn về việc hợp tác đồng lòng. Một tia hy vọng cho nước Mỹ hay chăng?

Ký giả viết lịch sử bằng tay ký, hàng ngày nay cây viết và máy computer của ký giả đã phải nhường chỗ cho các kính nhíp điện và máy quay phim camera TV rút trung thực, không chút thiên lệch, được phổ biến nhanh chóng khắp hoàn cầu. Đó là lịch sử rõ nét từng chi tiết nhỏ, không ai có thể chối cãi hay sửa đổi. Quá khứ chính là hàng bài học kinh nghiệm của lịch sử. Hãy sống với hiện tại vào lúc khi đưa Thủ tục 21, để khi bắt đầu lui vào bóng tối của lịch sử. Hãy thích ứng với những tiến bộ thời nay để lưu lại các bài học kinh nghiệm cho các thế hệ mai sau.